

Strategiplan for klima og energi 2026–2030

En realistisk, naturvennlig og arealeffektiv energipolitikk for Øygarden

1. Hovedprinsipp

Øygardens klima- og energipolitikk bør bygge på lokal forankring, økonomisk bærekraft, forsyningssikkerhet og hensynet til natur og miljø.

Kommunen skal bidra til reduserte utslipp og tilstrekkelig kraft til framtidens arbeidsplasser, samtidig som verdifulle naturområder og kystlandskap ivaretas.

Energiproduksjon bør i størst mulig grad etableres i tilknytning til eksisterende industri, infrastruktur og allerede utbygde arealer.

2. Framtidens energiforsyning

Kommunen bør legge til rette for å vurdere flere teknologier og løsninger for framtidig kraftforsyning.

Kjernekraft/SMR:

Muligheten for små modulære reaktorer bør kunne utredes som en del av den langsiktige energiplanleggingen, blant annet i tilknytning til eksisterende industriområder som Kollsnes. Eventuell etablering må følge nasjonale krav til sikkerhet, konsesjon og miljø.

Solenergi:

Solkraft bør først og fremst etableres på takflater og allerede utbygde arealer. Kommunen bør legge til rette for solceller på kommunale bygg og nye næringsbygg der dette er hensiktsmessig.

Vindkraft:

Eventuelle forslag om landbasert vindkraft må vurderes grundig opp mot natur, arealbruk, energibehov, landskap og lokal aksept.

3. Et mer nyansert klimaregnskap

Øygarden er vertskap for betydelig nasjonal og europeisk energi- og industrivirksomhet, blant annet på Kollsnes og Sture og gjennom Northern Lights.

Kommunens klimaarbeid bør derfor skille mellom:

- utslipp kommunen selv kan påvirke
- utslipp fra nasjonal og internasjonal industriell virksomhet.

Kommunens egne tiltak bør særlig rettes mot energieffektivisering, kommunale bygg og kjøretøy, avfall, sirkulærøkonomi og lokal energiproduksjon.

4. Areal og økonomi

Klima- og energiltak bør vurderes ut fra:

- dokumentert klimaeffekt
- kostnader og samfunnsøkonomisk nytte
- natur- og arealbruk
- forsyningssikkerhet
- lokal aksept.

Kommunens arealplanlegging bør prioritere løsninger som utnytter eksisterende industri- og næringsarealer fremfor unødvendig nedbygging av natur.

5. Mål for 2026–2030

Øygarden bør:

1. Sikre framtidig kraftforsyning til næringsliv og samfunn.
2. Prioritere energieffektivisering og lokal energiproduksjon.
3. Legge til rette for solenergi på tak og grå arealer.
4. Utrede framtidige energiløsninger, inkludert kjernekraft/SMR.
5. Bevare verdifulle naturområder og begrense unødvendig arealbruk.
6. Ha et tydelig og nyansert klimaregnskap som skiller kommunens ansvar fra nasjonal industri.
7. Sikre lokal medvirkning ved større energi- og arealinngrep.

Hovedmål

Øygarden skal kombinere sikker energiforsyning, industriell utvikling, klimaansvar og naturvern – med løsninger som er økonomisk bærekraftige og lokalt forankret.

Tillegg - Protokolltilførsel - Økonomisk og praktisk bærekraft i klima- og energiarbeidet

Andre partier: H (Ole Iben Vårdal)

Vi er positive til at Øygarden kommune skal bevege seg i en grønnere og mer energieffektiv retning. Samtidig mener vi at omstillingen må gjennomføres på en økonomisk ansvarlig, trinnvis og helhetlig måte.

Kommunen står i en krevende økonomisk situasjon og har samtidig et betydelig vedlikeholdsetterlep og store investeringsbehov. Før kommunen påtar seg vesentlige merkostnader for nye klima- og miljøtiltak, må vi sikre at vi har økonomisk handlingsrom til å ta vare på bygg, kjøretøy og infrastruktur vi allerede eier.

Dette er også i tråd med flere av prinsippene i strategiplanen. Planen peker selv på at energieffektivisering av eksisterende bygg gir god kost-nytteeffekt, og at godt vedlikehold reduserer framtidige kostnader og materialbruk.

Vi mener en presisering på vedlikehold, energieffektivisering og verdibevaring bør prioriteres før kostbare utskiftninger der klimaeffekten er begrenset.

Kommunens klimavurderinger bør videre ta utgangspunkt i hele livsløpet, ikke bare utslipp i driftsfasen. Produksjon av nye bygg, kjøretøy, maskiner og annet utstyr medfører både kostnader, ressursbruk og klimagassutslipp. I enkelte tilfeller kan det derfor være både økonomisk og klimamessig riktig å forlenge levetiden på eksisterende materiell framfor å erstatte det før det er nødvendig. Dette samsvarer med strategiplanens egne mål om lang levetid, reparasjon, ombruk og livsløpsvurderinger.

Det samme helhetsperspektivet må gjelde kommunens kjøretøy og maskinpark. Overgangen til fossilfrie og utslippsfrie løsninger skal fortsette, men må gjennomføres på en måte som ivaretar kommunens beredskap og operative evne. Kommunen må ha nødvendig kapasitet også ved langvarige strømbrydd, bortfall av ladeinfrastruktur eller andre alvorlige hendelser. Strategiplanen viser allerede til at beredskap er vurdert ved utskifting av kjøretøy; jeg mener dette hensynet bør komme tydelig fram som et gjennomgående prinsipp.

Jeg mener også at kravet om 60 års levetid for formålsbygg bør praktiseres med nødvendig fleksibilitet. Ambisjonen om lang levetid er god, men kommunen har en eksisterende bygningsmasse og et betydelig vedlikeholdsbehov som gjør at hvert prosjekt må vurderes ut fra teknisk tilstand, økonomi, bruksbehov og forventet levetid. Målet må være å få størst mulig samfunns-, klima- og økonomisk nytte av midlene kommunen har til rådighet.

Grønn omstilling må være økonomisk, sosialt og praktisk bærekraftig. Øygarden bør ta små og målrettede steg i riktig retning, prioritere tiltak som gir dokumentert effekt per investert krone, og unngå tiltak der store investeringer gir liten samlet klimaeffekt eller

svekker kommunens økonomiske eller operative handlingsrom.

Korte trekk hva som tilfører/enderer:

- Vedlikeholdsetterslepet skal prioriteres før dyrere klima-/miljøløsninger
- Mer eksplisitt knytte tempoet til kommunens økonomiske handlingsrom ift grønn omstilling
- Prinsipp eksempel "Ikke bytte en brukbar fossilbil med elbil dersom total klimaeffekt er dårligere"
- Beredskap må veie inn ved valg av kjøretøy og energiløsninger ved langvarig bortfall av strømforsyning og ladeinfrastruktur
- Presisere: et generelt nytt krav "Tiltak bør vurderes etter klimaeffekt per krone"